

v enotno merilo in pa problem generalizacije, ki je sicer nujna, ne sme pa okrniti bistvene vsebine geomorfološke karte. Kasnejša razprava se je navezala na njegovo zahtevo o enotni metodi izdelave karte naklonov; delovna skupina mora med drugim ugotoviti, ali obstajajo možnosti za računalniško izdelavo karte po enotnem programu.

Delo zveznega posvetovanja je bilo brez dvoma uspešno, saj smo z njim dobili vpogled v stanje zveznega projekta, ugotovili in opredelili ključne probleme, ki so se porodili ob dosedanjem delu, še bolj spoznali nujnost enotnega pristopa v jugoslovanskem merilu in nas opozorilo, da moramo v sedanjem trenutku posvetiti vse napore izdelavi enotne metodologije. Predvsem od naše enotnosti in sposobnosti dogovarjanja zavisi uspeh ali neuspeh največjega jugoslovanskega geomorfološkega projekta.

Karel Natek

II. jugoslovanski simpozij o urbani in industrijski geografiji

V okviru programa Zveze geografskih društev Jugoslavije je Inštitut za geografijo univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani organiziral od 8. do 10. novembra 1979 v Ljubljani II. jugoslovanski simpozij o urbani in industrijski geografiji. Simpozij je bil organiziran iz želje in potrebe po poglobljenem kompleksnem proučevanju urbanih naselij in glavne mestotvorne funkcije industrije z vsemi njenimi prostorskimi učinki. Ta potreba je še posebej izhajala iz predlogov in zaključkov prvega jugoslovanskega simpozija 1970. leta v Ljubljani (referati so izšli v *Geographici Slovenici* 1), ki v precejšnji meri niso bili izpolnjeni, predvsem pa razvoj urbane geografije po obsegu dela in deloma tudi metodološko ni sledil hitri urbanizaciji in rasti naših mest kakor tudi ne razvoju urbane geografije v tujini.

Sam simpozij, na katerem se je zbralo preko 100 geografov in drugih strokovnjakov iz vseh republik in pokrajin ter iz tujine, in kjer je bilo podanih 36 referatov, je potrdil znano informacijo o stanju na področju urbane in industrijske geografije v Jugoslaviji. Nedvomno se je močno povečalo zanimanje za tovrstna proučevanja, v določenih pogledih je bil dosežen kvaliteten napredek, pomnožilo se je število raziskovalcev in raziskav na tem področju, predvsem pa so se v tovrstna proučevanja vključili geografi iz vseh geografskih središč, seveda z različnih aspektov. Vsekakor je bilo na področju urbane geografije narejenega veliko več kot na področju proučevanja industrije, ki je še vedno omejena predvsem na dokaj ozek krog strokovnjakov iz prakse.

Vseh 25 referatov s področja urbane geografije lahko razdelimo na nekaj vsebinsko sorodnih skupin, med katerimi prav prva skupina referatov z načelno problematiko lepo odseva dejansko stanje na tem področju. To pomeni, da referati niso rezultat sistematičnega raziskovalnega dela, temveč vrsta zelo tehtnih in izredno aktualnih pogledov na probleme in naloge s področja urbane geografije. Vsi ti problemi, od opredelitve tipov urbanih naselij do ekoloških problemov, so nujno potrebni podrobnejšega sistematičnega proučevanja. Skupina referatov z načelno problematiko je obravnavala probleme opredelitve tipov urbanih sredin, ekološke probleme v urbanem sistemu, probleme morfološko-fizognomskega kriterija v urbani geografiji, raziskovalne metode urbane geografije, planske aspekte transformacije naselij v urbaniziranih območjih, cene zemljišča v mestih in pomen urbanih naselij v vojnih pogojih.

Druga problemska skupina referatov je govorila o funkcijskih, strukturnih in prostorskih problemih mestnega prostora. Prav pri tovrstnem proučevanju je vrzel največjega, kar odseva v skromnem številu sicer zelo tehtnih referatov. Obravnavani so bili vplivi industrijske delovne sile na prostorski razvoj Maribora, vrednotenje izrabe mestnega prostora v Ljubljani, geografski problemi javnega prometa v Zagrebu, problemi urbaniza-

cije Beograda, funkcijske spremembe mestnih središč v dolini Zahodne Morave, urbani razvoj Peči in Banja Luke ter razvoj Bratislave v okviru njene metropolitanske regije. Prav skromno število teh zanimivih primerov intenzivnega raziskovanja naših mest kaže na premajhno organiziranost geografov pri tem delu, ki je osnova za vsako načrtovanje razvoja mestnega prostora. Sama obsežna razprava je prav za te probleme pokazala izredno veliko zanimanje, ki odseva tudi v samih sklepih resolucije.

Zato ni nenavadno, da je bil, podobno kot v zadnjem času pri vseh simpozijih s socialnogeografsko problematiko, dan precejšen poudarek regionalnim procesom urbanizacije, gledano z različnih problemskih vidikov. Referati o prebivalstvu občinskih središč v SR Hrvatski, spremembi notranje strukture mest v BiH, razvoju urbanih naselij v Črni gori, funkcionalni diferenciranosti centralnih naselij SAP Kosova, razvoja socialno-ekonomskih regij v Hrvatski, funkcijah urbanih naselij osrednje Hrvatske, razvoju in strukturi urbanega prebivalstva Makedonije, razlikah v stopnji urbanizacije med prebivalci različnih narodnosti na Kosovu, pomenijo korak naprej v tovrstnih proučevanjih regionalnih problemov urbanizacije.

V zadnjih petnajstih letih niso bili geografski problemi industrije nikoli tako kompleksno regionalno in kvaliteto obdelani, kot so bili na tem simpoziju. Govora je bilo o razvoju povojne industrializacije v Jugoslaviji, učinkih povojne industrializacije na ekonomsko in prostorsko ureditev, industrializacije Sarajevsko-zeniške regije, izbiri lokacij industrijskih obratov, učinkih industrializacije v manj razvitih območjih, industrializaciji Kosova, vplivu industrializacije Ohridske kotline, vplivu industrializacije na urbanistični razvoj Koprivnice, lokaciji industrije v ZRN in o industriji Beograda. Skromno število referatov o industrijski problematiki kaže na to, da doslej zanjo ni bilo dovolj zanimanja, čeprav je vpliv industrije na regionalni razvoj primarne narave.

Udeležba na simpoziju, referati, diskusija in končna resolucija kažejo na potrebo geografov po poglobljenem pristopu k proučevanju urbanih naselij in industrije. Končno kaže to potrebo tudi večkrat izražena želja po pogostejših delovnih srečanjih, ki naj bi to delo vzpodbujala, povezovala in kvaliteto dvigala.

Predvsem se v resoluciji upravičeno ponavljajo ugotovitve in priporočila s prvega simpozija, z dodatkom o potrebi po proučevanju industrije in njenih posledic v prostoru. Resolucija med drugim še posebej poudarja, da je treba več pozornosti posvetiti teoretičnim in metodološkim študijam, smejeje je potrebno vključevati moderno tehniko, več je treba proučevati ekonomsko-geografske probleme mest in industrije, poenotiti je treba strokovne izraze, posebno pozornost pa je treba posvetiti proučevanju ruralnih naselij.

K nedvomnemu uspehu simpozija, ki naj bi pospešil tudi delo v okviru zveznih podkomisij za urbano in za industrijsko geografijo s ciljem boljše vsebinske in organizacijske povezave med vsemi jugoslovanskimi geografskimi središči in raziskovalci, so podobno kot na prvem simpoziju prispevali s svojimi referati tudi tuji strokovnjaki.

Mirko Pak

Mednarodni simpozij »O izrabi kraškega prostora«, Trst, 28.—30. 3. 1980.

Skrb za izrabo in zaščito kraškega prostora je živa že od IV. mednarodnega speleološkega kongresa v Ljubljani. Problem zaščite krasa in še posebej turističnih jam je bil že predmet ob praznovanju 160 letnice turistične Postojnske jame, ko je Zveza speologov organizirala v Postojni simpozij o znanstveni in turistični vlogi Postojnske jame.

Samo skrbi za izrabo in zaščito Krasa pa je bil posvečen simpozij v okviru Mednarodne speleološke unije v Trstu v času od 28. do 30. marca 1980. Z italijanske strani je simpozij predvsem spremljala želja prikazati